

**PROGRAMMATORISCHE
FEDERALE OVERHEIDSDIENST WETENSCHAPSBELEID**

[C – 2003/21159]

Deelname aan het tweede Plan voor wetenschappelijke ondersteuning van een beleid gericht op duurzame ontwikkeling (PODO II)

I. Inleiding bij het PODO II

De Ministerraad heeft op 12 mei 2000 de uitvoering goedgekeurd van het tweede Plan voor wetenschappelijke ondersteuning van een beleid gericht op duurzame ontwikkeling (PODO II) waarvoor de federale Staat en de gefedereerde entiteiten een samenwerkingsakkoord gesloten hebben.

Het PODO II vormt een geheel. Het hergroepeert onderzoeksacties verdeeld over drie onderdelen die samen tot doel hebben duurzame ontwikkeling (D.O.) te bevorderen door het accent te leggen op de voor D.O. belangrijke terreinen, te weten :

Deel I : Duurzame productie- en consumptiepatronen

Dit onderdeel is gericht op de analyse van de problematiek van D.O. en meer specifiek de analyse van productie- en consumptiepatronen, op de evaluatie en ontwikkeling van instrumenten en indicatoren en op de behandeling van de thema's "energie", "transport" en "agro-voeding".

Deel II : Global Change, ecosystemen en biodiversiteit

Dit deel zal onderzoek toelaten inzake klimaat en atmosfeer, terrestrische en zoetwater ecosystemen, evenals mariene ecosystemen. Het omvat bovendien onderzoek inzake biodiversiteit met betrekking tot de bovenvernoemde ecosystemen, evenals inzake de problematieken gekoppeld aan de Biodiversiteitsconventie van de Verenigde Naties. Het onderzoek met betrekking tot Antarctica zal uitgevoerd worden in het kader van de hierbovenvermelde thema's. In antwoord op de noden van het Verdrag inzake Antarctica, zal de POD Wetenschapsbeleid evenwel een coherente benadering van deze specifieke problematiek verzekeren.

Deel III : Ondersteunende acties

Dit deel beoogt de integratie van wetenschappelijke gegevens en een aangepast beheer ervan te stimuleren en op actieve wijze de communicatie en informatie-uitwisseling naar de verschillende betrokken groepen te promoten.

De operationele directie en het beheer zijn toevertrouwd aan de POD Wetenschapsbeleid. Deze wordt bijgestaan door specifieke begeleidingscomités voor elk onderdeel van het PODO II. Deze comités zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken federale, regionale en gemeenschapsadministraties.

II. Tenuitvoerlegging van het PODO II

A. Voor wie staan de oproepen open?

Alle onderdelen van het PODO II staan open voor universitaire instellingen, wetenschappelijke overheidsinstellingen en onderzoekscentra zonder winstgevend doel.

Bepaalde onderdelen van het PODO II staan tevens open voor andere typen kandidaten (gespecialiseerde studiebureaus, studiediensten van administraties en openbare instellingen,...) Deze dienen zich te richten naar de beschrijving van elk van de oproepen.

De kandidaten hebben de mogelijkheid voorstellen in te dienen in het kader van een of meerdere oproepen, voor zover de voorstellen aangepast zijn aan de inhoud en de criteria eigen aan elk van de oproepen.

B. Typen onderzoek

1. Het strategische onderzoek

Dit type van onderzoek beoogt :

Een bijdrage, in ruime zin, te leveren aan de vermeerdering van de kennis in het betreffende onderzoeksdomein. De beleidsondersteuning verloopt op indirecte wijze : door kennisverruiming, nieuwe data, vernieuwende invalshoeken of concepten, ontwikkeling van modellen... Het wil anticiperen op de behoeften, in het bijzonder op het vlak van beleid, door een toekomstgerichte en een alarmrol te vervullen en bepaalde onzekerheden weg te werken, om zo een meer relevante steun aan de besluitvorming te bieden.

2. Het gerichte onderzoek

Het gerichte onderzoek sluit rechtstreeks aan bij een specifieke, actuele beleidsvraag, een actuele behoefte inzake wetenschappelijke ondersteuning van de beleidsvoorbereiding rond een afgelijnd thema.

3. Gemengde acties

De "Gemengde acties" willen de integratie bevorderen van de sociale, de economische en de milieudimensies door de verschillende elementen van deel I en deel II samen te brengen.

Via de "Gemengde acties" worden interdisciplinaire onderzoeksprojecten ondersteund die op een evenwichtige manier exacte en humane wetenschappen samenbrengen, om een betere ondersteuning te verlenen aan de integratie van het besluitvormingsproces noodzakelijk voor een beleid inzake duurzame ontwikkeling en om een betere dialoog tussen wetenschap en samenleving te realiseren.

Deze onderzoekstypes zijn van toepassing voor de delen I en II van het PODO II en zullen niet noodzakelijkerwijze aan bod komen in elke oproep.

De kandidaten dienen zich te richten naar de beschrijving van elk van de oproepen.

C. Evaluatie

De voorstellen ingediend in het kader van een oproep, zullen het voorwerp uitmaken van een externe evaluatie door buitenlandse wetenschappelijke experts, die gekwalificeerd zijn in het betreffende onderzoeksdomein.

III. Huidige oproep tot voorstellen: duurzame productie- en consumptiepatronen

In het kader van de tenuitvoerlegging van het tweede Plan voor wetenschappelijke ondersteuning van een beleid gericht op duurzame ontwikkeling, worden meerdere oproepen tot voorstellen voorzien die elk verschillende thema's behandelen.

De indicatieve kalender van de oproepen, waaronder de huidige oproep, is opgenomen in bijlage.

De huidige oproep heeft enkel betrekking op deel I en behandelt de volgende thema's :

- Algemene vraagstellingen betreffende duurzame productie- en consumptiepatronen
- Energie
- Transport
- Agro-voeding

De oproep staat open voor onderzoeksvoorstellen van het strategische en het gerichte type. Zowel de strategische als gerichte onderzoeksprojecten hebben een maximum duur van twee jaar.

Het beschikbare budget voor deze oproep is 5,9 MEUR.

De projecten worden opgesteld door interdisciplinaire netwerken van maximum 5 wetenschappelijke ploegen, die behoren tot minstens twee afzonderlijke wetenschappelijke instellingen, waarvan minstens een universitaire instelling.

IV. Beschrijving van de activiteiten die het voorwerp uitmaken van deze oproep

Deze oproep betreft algemene vraagstellingen verbonden aan de problematiek van "Duurzame productie- en consumptiepatronen" en de meer specifieke thema's energie, transport en agrovoeding.

Het onderzoek situeert zich binnen en tussen deze thema's. Het wordt dus aanbevolen de prioritaire onderzoekslijnen van elk thema te raadplegen.

De prioritaire onderzoeksthema's voorgesteld voor deze oproep zijn de volgende :

Thema 1 : algemene vraagstellingen

- Strategieën van de actoren
- Productiepatronen en gedrag van de producenten
- Consumptiepatronen en gedrag van de consumenten
- Mondialisering van de productie, de consumptie en de uitwisselingen en interactie met het milieu
- Productie- en consumptiepatronen in interactie met het gebruik van de ruimte
- Besluitvormingsmethoden en voorwaarden voor de uitvoering ervan

Thema 2 : energie

- De problematiek van de klimaatverandering
- De consumptie door huishoudens en het rationele energiegebruik (REG)
- De ontwikkeling van alternatieve en/of hernieuwbare energiebronnen
- Prijsbeleid en marktinstrumenten

Thema 3 : transport

- De sociale en culturele aspecten van mobiliteit
- Duurzame mobiliteit in een context van ruimtelijke ordening en stedelijke planning
- Ontkoppeling tussen economische ontwikkeling en de groei van het transport
- De gevolgen van nieuwe tendensen in de organisatie van de economie
- Verkeersveiligheid : methodologische aspecten van de evaluatie van recente beleidsmaatregelen
- Modale keuze en intermodaal vervoer : interoperabiliteit tussen de diverse vervoerswijzen, aandacht voor het luchtvervoer en de kustvaart
- Relatie tussen transport, energie en milieu : optimale fasering van de vernieuwing van het wagenpark, rol van de technische inspectie van voertuigen...
- Prijs- en fiscaal beleid
- Atmosferische verontreiniging afkomstig van schepen : evaluatie van de bestaande gegevens en van de haalbaarheid van de inwerkstelling van een monitoringsprogramma

Onderzoeksvoorstellen betreffende dit laatste thema (Atmosferische verontreiniging afkomstig van schepen) kunnen ingediend worden in het kader van de oproep tot het indienen van voorstellen voor deel II "Global change, ecosystemen en biodiversiteit" : "Gerichte wetenschappelijke acties Noordzee". De indieners dienen de modaliteiten van deze oproep na te leven (de uiterste indieningsdatum is 25 augustus 2003).

Thema 4 : agro-voeding

- Onderzoek naar opkomende productiewijzen in de marge van dominante productiewijzen en hun sociale, economische en milieu-impact
- Studies van het voedselconsumptiegedrag
- Verpakking van voedingsmiddelen
- Etikettering en labelling
- Technieken voor detectie van pathogene micro-organismen, van hun weerstand tegen antibiotica en van virussen in de eetwaren
- Identificatie van residuen en contaminanten

V. Modaliteiten voor het beantwoorden van de huidige oproep tot voorstellen

Personen die wensen te reageren op deze oproep kunnen de nodige informatie bekomen :

- via het Internet : een elektronische versie van het dossier is beschikbaar op volgend adres : <http://www.belspo.be>
- of door zich te wenden tot :

PODO II - Deel I "Duurzame productie- en consumptiepatronen"
 Programmatorische federale Overheidsdienst (POD) Wetenschapsbeleid, Wetenschapsstraat 8, B-1000 Brussel, tel 02-238 37 61, fax 02-230 59 12

Alle voor de indieners van voorstellen nuttige informatie zit vervat in :

- Document A : Algemeen informatiedossier;
- Document B : Informatie- en indieningsdossier ten behoeve van de kandidaten.

Het document B is specifiek voor elke oproep.

De indieners van voorstellen dienen de richtlijnen van het document B te volgen.

VI. Afsluitingsdatum

De voorstellen moeten de POD Wetenschapsbeleid ten laatste op 8 september 2003 om 17 uur bereiken.

De indieners van voorstellen moeten erop toezien dat hun voorstellen binnen de gestelde termijnen toekomen.

Eenmaal de afsluitingsdatum verstreken, zal de POD Wetenschapsbeleid geen rekening meer kunnen houden met antwoorden op de oproep tot voorstellen.